Spomenik Borisu Kidriču jim je napoti

5.7.2005

Slatinski občinski odbor SDS dal pobudo za hitro odstranitev kipa
Zdaj čakajo na mnenje Zavoda za kulturno dediščino

Rogaška Slatina – Zdi se, da v času, ko vse več posameznikov, ki se ima za oblastnike na Slovenskem, in za vsako ceno želijo obračunavati s preteklostjo, tudi spomeniki postajajo tarča drugače mislečih. Dr. Miran Ulbin, ki predseduje slatinskemu občinskemu odboru SDS, je v imenu politične stranke občinskemu svetu Rogaška Slatina predlagal odstranitev spomenika narodnemu heroju Borisu Kidriču. Umetniško delo uglednega kiparja Stojana Batiča stoji na koncu zdraviliškega parka, številni turisti pa mu med prste iz dneva v dan in iz leta v leto zatikajo vrtnice. Namesto častitve narodnega heroja bi slatinska SDS postavila na to mesto spomenik Janezu Nepomuku, ker je njega dni tam že bival.

Foto Danilo Utenkar

Boris Kidrič z vrtnico – Spomenik narodnemu heroju Borisu Kidriču je nenadno postal kamen spotike v Rogaški Slatini. Ni moč spregledati, da kip, ki ga je ustvaril Stojan Batič, iz dneva v dan in iz leta v leto zdraviliški gostje krasijo z vrtnicami, za te pa se v novejšem času ve, čigar simbol so. Velika večina zdraviliških gostov nima pojma, kdo je bil Boris Kidrič, spoštujejo pa obeležje in se ob njem tudi zbirajo.

V predlogu za odstranitev spomenika v najkrajšem času je dr. **Miran Ulbin** zapisal: »Glede na zgodovinske dokumente, ki so bili predstavljeni v zadnjem času, je nedvomno ugotovljeno, da povojni poboji niso bili posamične akcije oficirjev tedanje jugoslovanske vojske. Slovenski politični vrh ni samo vedel za poboje, ampak je v njih aktivno sodeloval. To je mogoče sklepati iz depeše Kardelja Kidriču, v kateri ga poziva na 'čiščenje'. Iz dokumenta izhaja, da je Boris Kidrič nedvomno udeležen v povojnih pobojih. Zaradi tega menimo, da je neprimerno, da ima oseba, ki jo bremenijo takšni zločini, spomenik na javnem mestu v Rogaški Slatini. Predlagamo, da se spomenik Borisu Kidriču odstrani iz zdraviliškega parka in umakne z javnih površin. Na prostor, kjer sedaj stoji ta spomenik, naj se vrne spomenik Janezu Nepomuku, saj je to zgodovinsko najbolj primerno.«

Slatinski župan **Branko Kidrič** in njegovi sodelavci so se na zahtevo koalicijskih kolegov odzvali malce bolj modro, in so za mnenje najprej povprašali strokovnjake celjske območne enote Zavoda za kulturno dediščino. Ti so zapisali, da ima avtorsko delo kiparja **Stojana Batiča**, postavljeno leta 1983, lastnost kulturne dediščine. Zavod je leta 1992 z elaboratom o predlogu prenovitve osrednjega dela zdraviliškega parka predlagal spremembe, pri tem pa tudi preselitev Kidričevega spomenika na ustreznejše mesto v novejšem delu Rogaške Slatine. Odločitev so prepustili občini, menijo pa, da iz različnih vzrokov do nove ureditve kmalu še ne bo prišlo. Ne soglaša pa zavod s postavitvijo spomenika Janezu Nepomuku, ker poznavalci menijo, da je ambient zgornjega dela parka z zgraditvijo hotela Donat, Terapije in Pivnice povsem spremenjen, s tem pa je izginil tudi duh prostora. Zavod pa priporoča, da bi lastnik plastike, očitno je to danes delniška družba Zdravilišče Rogaška, ki je v večinski lasti hotelirja **Staneta Pšeničnika**, poskrbel za strokovno restavriranje spomenika Borisu Kidriču. Še najbolje bi bilo, da bi kip preselili v ustrezen zaprt prostor in ga na sedanji lokaciji nadomestili s kopijo.

Slatinski svetniki se doslej na pobudo SDS uradno še niso odzvali, kaže pa, da si tudi občinsko vodstvo ne želi razpihovati žerjavice. Posamezniki so ob pojasnilu, zakaj naj bi Kidriča odstranili, ogorčeni in pravijo, da je skrajno nespodobno narodnega heroja narediti za zločinca samo zaradi tega, ker po neki depeši, ki je celo vprašljivega izvora, kakšen zgodovinar takratno vodstvo označuje za zločinsko, ker naj bi to odražalo stanje duha tistih, ki hočejo častni slovenski boj proti okupatorjem prikazati zgolj kot komunistično revolucijo. Ker je lastnik zemljišča, na katerem je postavljen spomenik Zdravilišče Rogaška, smo za komentar povprašali tudi večinskega lastnika Staneta Pšeničnika. Odgovor je kratek in jedrnat: »Mi spomenikov ne bomo odstranjevali, če pa se bodo strokovnjaki odločili drugače, jim bomo prisluhnili.«

Danilo Utenkar